

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe za vojvodino kranjsko.

»Kmetovalec« izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 4 K, za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 2 K na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inzerat na vsi strani 90 K, na $\frac{1}{2}$ strani 60 K, na $\frac{1}{3}$ strani 30 K, na $\frac{1}{4}$ strani 15 K in na $\frac{1}{12}$ strani 8 K. Pri večjih naročilih rabat. Družabnikom 20 % popusta. Vsaka vrsta v »Malih naznanilih« stane 30 h.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Ponatisi iz »Kmetovalca« so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

Št. 24. V Ljubljani, 31. decembra 1915. Letnik XXXII.

Obseg: Soseđa Razumnika konjereja. — Škropljenje trt z Martinjevo zmesjo. — Vojne zadeve. — Vojne naredbe. — Vprašanja in odgovori. — Družbene vesti. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržna poročila. — Inzerati.

Soseđa Razumnika konjereja.

24. Šepanje vsled vnetja plečnega člena.

Bilo je meseca novembra. Kopitarjev sin je s parom peljal v mesto. Pozno v noči se je vračal. V mraku je pričelo deževati in ponoči je zmrzovalo. Ker konji še niso bili ostro podkovani, jim je drčalo, zlasti ob počasni vožnji po klancih navzdol. Mladi Kopitar je vozil zelo previdno, da bi se konjem kaj ne pripetilo. Že so se kazale luči iz domače vasi in je domneval, da je iz nevarnosti, zato je držal vajeti bolj rahlo, in konja sta šla v hitrem teku proti domu.

Cesta je pa šla malo navzdol in je bila ledena. Naenkrat se Belcu izpodrsne; nekaj časa se je nerodno lovil, potem je pa padel in drugi konj ga je še dva ali tri korake naprej vlekel in slednjič se je voz ustavil.

Konj je padel na desno pleče in se je tudi nekoliko odrgnil.

Prestrašen je skočil mladi Kopitar z voza, da bi Belca kvišku spravil, ki je deloma pod vozom ležal. Ko je konja izpregel, je takoj sam kvišku skočil. Kmalu je bilo vse v redu, a Belec si je gotovo zvinil nogo, kajti ni mogel več teči, temveč je le počasi korakal.

Slednjič je prišel voz domu in mladi je takoj sporočil, kaj se je zgodilo. Belca so v hlevu pri luči preiskali, kolikor je bilo mogoče. Stal je še precej dobro na poškodovani nogi, bil je pa odrgnjen na kolenu in na plečih. Krmo je s tekom pojedel. Temu dogodku niso pripisovali posebnega pomena in so hoteli konja drugi dan zopet napreči.

A drugo jutro, ko so hoteli peljati Belca iz hleva, ni mogel več praga prestopiti. Na stoječem konju ni bilo nič zapaziti, a hoditi ni več mogla uboga žival. Neusmiljeno je šepala.

Konja ni bilo mogoče vpreči. Kaj je bilo torej početi? Najbolje in edino pravo bi bilo po živinozdravnika poslati. Živinozdravnik je bil pa to leto tolikokrat pri Kopitarjevih, da je misel na živinozdravnika Kopitarju kar kurjo polt povzročila, dasi bi moral vedeti, da živinozdravnikov račun ni bil v nikakem razmerju z veliko njegovo koristjo.

Morda ve sosed Razumnik dati kak dober svet, si je mislil, in ta svet nič ne stane.

Razumnik je bil kmalu poklican. Preiskal je konja od kopita do pleč. Pri stiskanju in sklanjanju sprednjega dela noge ni kazal konj nikakih bolečin. Na kopitu ni bilo nič zaznati; bolezen mora biti torej zgoraj. Razumnik je prijel bolno nogo, jo je sklanjal v kolenu ter jo je nazaj in naprej pomikal.

Tudi gornji del bolne, t. j. desne noge je pregibal in sukalo na vse strani. Konj je pri tem kazal velike bolečine, vendar je izpuščeno nogo trdno na tla postavil. Nato je velel Kopitarju konja v krogu voditi. Če je bila bolna noga na vnanji strani, ko je konj hodil na levo v krogu, je bilo šepanje močnejše, v nasprotnem slučaju je bilo manj vidno. Konj tudi ni mogel bolne noge dobro dvigati. To je bilo videti, ker ni mogel prestopati kamenjev, in enkrat se je celo spoteknil nad metliščem, ki je ležalo na tleh.

»Konj je zgoraj v nogi bolan,« pravi Razumnik; »plečni člen je vnet in konj ga ne more več pravilno in brez bolečin pregibati.«

Konja so peljali nazaj v hlev. Po Razumnikovem nasvetu so ga dejali v koč za žrebeta, kjer se je mogel prosto gibati.

Razumnik je povedal, da utegne biti bolezen precej sitna in dolgotrajna in da ni odlašati, ampak je poslati po živinozdravnika. Najprej je pa poskusiti domače sredstvo.

Večel je prinesli staro vrečo, ki so jo na desno pleče pritrdili, kakor kaže podoba 64. Rekel je prinesli škap vode, kamor je dejal kosce ledu in 400 g galuna.

S to tekočino so na plečih pritrdjeno vrečo namočili in vsake četrt ure je Razumnik naročil vrečo odnovega namočiti, in to 24 ur noč in dan vestno vršiti.

Razumnikovo naročilo so strogo spolnili.

Drugi dan je Razumnik zopet prišel konja pogledat.

V hlevu ni bilo na konju posebnega videti, zato ga je dal vunkaj pripeljati. Konj je še vedno šepal, vendar izdatno manj kakor prejšnji dan. Priporočeno zdravljenje je torej imelo dober uspeh in so ga zato še 24 ur nadaljevali.

Ko je Razumnik tretji dan rekel konja iz hleva peljati, je mogel plečni člen že precej dobro pregibati. V koraku ni konj skoraj nič več šepal. Videti je sicer bilo, da je pleče še nekoliko negibčno, a pravega šepanja ni več bilo.

Ker je konj razmeroma dobro šel v koraku, so ga nekoliko pognali. V teku je pa še znatno šepal, zato so ga odpeljali nazaj v hlev. Razumnik je menil, da

Podoba 64.

bo konj v 8—10 dneh ozdravel, če bo imel popoln mir. Tudi je priporočil konja trikrat na dan po plečih namazati s kafrovcem, t. j. s kafro, raztopljeno v špirtu. Kopitar je pa menil, da ne bo konju škodovalo, če se vpreže.

Šesti dan je moral Kopitar iti po umetna gnojila na železniško postajo. Potreb val je dva dvovprežna voza, in sicer enega z volmi vpreženega in drugega s konji, ter je ravno premišljeval, če naj vpreže Belca ali naj si enega izposodi.

Pripeljali so Belca na dvorišče. V korak je prav dobro stopal. V teku je pa še nekoliko šepal, četudi ne toliko, kakor poprej.

Belca zopet naprežemo, si je mislil Kopitar, saj je Razumnik le preveč bojazljiv.

Napregli so ga torej. V pričetku je tudi vse povoljno šlo.

Čez pol ure je pa konj zopet jel šepati. Šepanje je bilo čimdalje močnejše. Dospvši na kolodvor, so konja komaj spravili v hlev. Čez tri ure je konj zopet nekoliko laže šel, a vpreči si ga niso upali.

Bili so prisiljeni izposoditi si konja, če so hoteli naloženi voz domov pripeljati. Šepastega Belca so nevpreženega domu peljali. Za 8 km dolgo pot so rabili 3 $\frac{1}{2}$ ure, tako počasi je stopal.

Kopitar ni bil malo prestrašen, ko so Belca takoga domu privedli, da je komaj še v hlev prikrevsal.

Drugo jutro so zopet poklicali Razumnika. Ta je začudeno z ramami majal ter je priporočil, naj takoj pošljejo po živinozdravnika. Bolezen bo sedaj gotovo dolgotrajnejša, in temu je vzrok včerajšnja vožnja.

Ko je poklicani živinozdravnik došel, je spoznal vnetje plečnega člana, ki ga bo treba več tednov zdraviti.

Sedaj so dajali konju namesto mrzlih obkladkov vlažno-gorke. V to svrhu so namočene rute izželi in jih na pleče pokladali. Čez ruto so položili pergamentni popir, čez vse pa dva koca. S staro komatovo podložko in s prsnim jermenom so vse dobro na pleča pritrdili. Strogo so gledali, da mokra ruta nikjer ni izpod odeje gledala.

Dvakrat na dan so obvezo premenili, in sicer skozi sedem dni. Osmi dan je Belec že za silo hodil. Ko so z obvezo prenehali, je živinozdravnik naročil konja dvakrat na dan dobro odrgniti po bolnih plečih z zmesjo iz polovice kafrovca in polovice paprikove tinkture.

Konju je vedno bolje šlo. Preteklo je pa več tednov, preden so ga smeli zopet napreči.

Preden so ga zopet vpregli, so ga teden dni po pol ure na dan počasi in v koraku okoli vodili. Napregli so ga pa šele, ko ni prav nič več šepal.

Dlje časa je pa imel Belec desno nogo bolj slabotno, in skoraj vsa zima je pretekla, preden je bolna noga zopet dobila prvotno moč.

Škropljenje trt z Martinijevo zmesjo.

Že v 8. številki letošnjega „Kmetovalca“ z dne 30. aprila 1915 sem v članku „Kako bo treba škropiti trte proti peronospori, da izhajamo z razpoležljivimi sredstvi“ omenil veliko važnost Martinijeve škropilne zmesi za naše razmere in sem jo priporočal zlasti onim vinogradnikom, ki niso imeli dovolj galice.

Prihodnje leto pa bo pomanjkanje galice splošno. Po zaslugi neumorno delujočega ravnatelja c. kr. kmetijske družbe kranjske, g. cesarskega svetnika G. Pirca, se je posrečilo kupiti naši prepotrebni kmetijski družbi 10 vagonov galice na Švedskem in je ta galica že na potu k nam. Morebiti dobimo tudi še nekaj državne galice in tako bomo preskrbljeni z dobro polovico one galice, kakor je potrebujemo na leto za Kranjsko.

S to galico pa lahko izhajamo, ako rabimo v prihodnjem letu splošno vsi namesto navadne (bordóske), Martinijevo škropilno zmes!

Kaj je Martinijeva škropilna zmes in kako učinkuje?

Martinijeva škropilna zmes je dobila ime po profesorju Martiniju na višji vinarski šoli v Coneglianu v Italiji, ki jo je prvi priporočal.

Ta zmes je navadna galično-apnena škropilna zmes, v kateri se polovico galice nadomešča z galunom.

Imenujemo jo torej tudi lahko galično-galunovo-apneno zmes.

Z mnogimi poskusi, ki so se pred več leti vršili po celi Avstriji in ki jih je za Kranjsko izvedel podpisani, se je namreč dokazalo, da je galica tako strupena, da zadostuje že $\frac{1}{2}$ do $\frac{1}{4}$ odstotna škropilna zmes galice (z apnom), da kali peronosporo uniči in trto pred boleznijo (paležem ali strupeno roso) obvaruje, ako je le pravilno pripravimo in v pravem času vporabimo.

Edino zato, ker galično-apneno zmes dež s trt prehitro odpere, je treba, zlasti v mokrih letih, vzeti veliko močnejšo, navadno dvakrat tako močno škropilno zmes.

Že pred leti so prišli veččaki zaradi tega na misel, da bi primešali galično-apneni zmesi kako snov, ki bi jo delala manj topljivo, t. j. da bi se listov bolj prijela, da jo dež ne more tako hitro odprati kakor navadno galično-apneno zmes, katero imenujemo tudi bordosko zmes.

Kot taka primes se je zlasti dobro obnesla žveplenokisla glina. Prvi jo je priporočal že l. 1907. dr. H. Kaserer, takrat profesor na višji vinarški šoli v Klosterneuburgu.

Takoj na to se je ustanovila tvornica, ki je pričela prodajati prašek, obstoječ iz zmlete galice, sode (namesto apna) in žveplenokisle gline pod imenom "Tenax".

En kilogram tenaksa obstoji iz 45 dek galice in iz 55 dek sode in žveplenokisle gline. Po natančnih in večletnih poskušnjah je pa zanesljivo dognano, da učinkuje enoodstotna raztopina tenaksa enako kot enoodstotna raztopina galice z apnom. Galica v tenaksu vsled primesi žveplenokisle gline učinkuje še enkrat bolj kot v navadni bordoski zmesi, kajti še ne pol kilograma (45 dek) galice v tenaksu učinkuje enako kot cel kilogram galice v navadni galično-apneni (bordoski) zmesi.

Martinijeva zmes pa ni pravzaprav nič drugega, kot doma pripravljen tenaks, le s tem razločkom, da namesto čiste žveplenokisle gline vzamemo galun, ki pa obstoji povečini iz žveplenokisle gline in da vzamemo namesto sode veliko cenejše apno.

Po Martiniju se pripravi škropilna zmes tako, da se vzame na 100 l vode 40 dek galice, 40 dek galuna in 50 dek apna. Vendar se za naše razmere, zlasti vsled čestega mokrega poletja, priporoča vzeti to zmes nekoliko močnejšo, in sicer: za prvo škropljenje je vzeti na vsake 100 l vode: $\frac{1}{2}$ kg galice, $\frac{1}{2}$ kg galuna in 1 kg apna, za drugo in nadaljna škropljenja pa vzamemo na vsake 100 l vode $\frac{3}{4}$ kg galice, $\frac{3}{4}$ kg galuna in $1\frac{1}{2}$ kg apna.

Kdor hoče pa narediti zmes še močnejšo, ta naj vzame za drugo in poznejše škropljenje po 1 kg galice, 1 kg galuna in 2 kg apna na 100 l vode. Tako močna zmes pa zadostuje v vsakem slučaju in vsaka močnejša tekočina je potratna.

Pravilno pripravljamo Martinijevo škropilno zmes na sledeči način: Vodo razdelimo na dva dela in sicer od 100 l vzamemo kakih 20 l proč za raztopitev apna, v ostalih 80 l pa raztopimo galico in galun.

Galica in galun se raztopita obenem skupaj, in sicer na ta način, kakor smo doslej topili samo galico, to je, da se obesite obe snovi skupaj v eni vreči ali enem košku tik pod površino vode v čeber.

Ko ste se obe snovi raztopili, razmešamo v drugi posodi v 20 l vode pripravljeno ugašeno apno v redek apnen belež (apneno mleko), ki ga na to skozi gosto sito ali redko platno precedimo v raztopino galice in galuna in tam dobro premešamo.

Na ta način dobimo 100 l pravilno napravljene Martinijeve zmesi. Takoj na to vzamemo košček reagenčnega papirja in se prepričamo, ali smo vzeli dovolj apna, ker bi sicer kislila zmes trto opalila.

Če je bilo dovolj apna, potem postane v zmes pomočen rdeč lakmov papir moder (plav) oziroma bel, fenolitaleinov papir pa rdeč.

Tak papir se dobi danes povsod v večjih trgovinah, drogerijah ali lekarnah za nekaj vinarjev.

Ako bi ostal reagenčni papir neizpremenjen, pomeni to, da je bilo premalo apna, oziroma da je bilo apno premalo močno. V tem slučaju moramo še nekaj apna pridejati. V to svrhu vzamemo nekaj pripravljene tekočine iz čebra, razmešamo v njej še nekaj apna in belež prilijemo zopet v ostalo tekočino, s katero jo premešamo. Nato preskusimo še enkrat z novim koščkom reagenčnega papirja, če je dovolj apna.

Šele potem, ko pokaže papir zgoraj omenjeno barvo (reagenco) je dovolj apna in se z zmesjo lahko škropi.

Kako in kdaj je treba trte škropiti, je vsakemu marljivemu vinogradniku itak dobro znano. Vsi zeleni deli trte morajo biti s škropilno tekočino dobro in fino poškopljani in se mora tekočina na trti, še preden pride prvi dež, dobro posušiti.

Če pa hočemo s škropljenjem doseči pravi učinek, moramo škropiti v pravem času. Če zamudimo, potem ne pomaga nobeno sredstvo in naj je še tako dobro.

To naj si zapomnijo zlasti vsi tisti nemarneži in zabavljači, ki svojo lastno brezbriznost radi pripisujejo na rovaš „slabe galice“ itd.

Kadar že hiša gori, se je ne more več zavarovati proti požaru, in tudi po toči zvoniti, pravijo, da ne pomaga, čeprav še tako lepo klenkamo. Tako je tudi pri peronospori. Prekasno rabljeno ne more nobeno sredstvo trto pred boleznijo ubraniti.

Kdor hoče torej sigurno delati, ta si mora zapomniti, da je treba škropiti pred cvetjem vsaj dvakrat, po cvetju pa vsaj enkrat!

Dokler se pri nas ne poprimejo vinogradniki načela, da je treba pred cvetjem dvakrat škropiti, ne morejo pričakovati pravega uspeha. Pri nas žalibog večina vinogradnikov s škropljenjem vedno in vedno odlašala in šele potem, ko se prične trta že paliti, prično škropiti. Potem jim pa tudi štirikratno škropljenje ni preveč, uspeha pa le nič ni, ker je bilo poglavitno načelo, škropiti zgodaj, zamujeno.

Prvič moramo škropiti torej prav zgodaj, to je takrat, kakorhitro požene trta za ped dolge poganjke in kakorhitro se zarod dobro vidi. To škropljenje je največje važnosti, zlasti za grozdje.

Drugič je treba škropiti kakih 14 dni pozneje, in sicer tik pred ali pa tudi med cvetjem.

Tretjič škropimo potem po preteku daljših treh tednov, in sicer takrat, kadar so jagode debele kot proso ali grah.

Le, če je vreme prav moko, se priporoča škropiti potem še enkrat, v četrtič, in sicer čez 3 do 4 tedne.

Edino na ta način je mogoče trto pred boleznijo popolnoma obvarovati.

Ali je Martinijeva škropilna zmes izkušana?

Z Martinijevo škropilno zmesjo škropijo v Italiji že od leta 1909. Poročila o uspehih so povsem zelo ugodna.

Na Primorskem so pričeli z Martinijevo zmesjo škropiti že pred dvema leti, in sicer, kakor mi je pravil

ravnatelj kmetijsko-kemijskega preskušališča g.dr. Ripper, z najboljšim uspehom.

Leta 1915. pa si je stavil podpisani nalogo, dognati s pomočjo poskušanj, ali je mogoče v škropilni zmesi polovico galice nadomestiti z galunom, ne da bi to bilo trti na škodo.

Da to nalogo reši, je izvedel podpisani v vseh štirih državnih trtnicah na Kranjskem sledeče poskuse. V vsaki trtnici se je en oddelek vzornega vinograda razdelil na tri enake dele z enakimi trtnimi vrstami. En tak del se je potem škropil z navadno galično-apneno zmesjo, in sicer v prvič z eno odstotno (1 kg galice na 100 l vode in potrebno množino apna), drugič in tretjič se je pa vzelo galice 1 1/2 kg, v novomeški trtnici celo 2 kg galice na 100 l vode.

Drugi del poskusnega vinograda se je škropil z Martinijevo zmesjo, za katero se je vselej vzelo natančno polovico one galice, ktera se je potrebovala pri prvem delu, ki se je škropil z bordósko zmesjo, druga polovica pa se je nadomestila z galunom.

Ta del vinograda se je torej škropil v prvič z zmesjo iz 1/2 kg galice in 1/2 kg galuna ter potrebne množine apna na 100 l vode, v drugič in tretjič z zmesjo 3/4 kg galice, 3/4 kg galuna in potrebne množine apna na 100 l vode. Le v državni trtnici novomeški se je vzelo za drugo in tretje škropljenje po 1 kg galice in 1 kg galuna ter apno, ker se je tu vzelo tudi na prvem oddelku 2 kg galice z apnom na 100 l vode.

Tretji del se je za poskušnjo škropil s perocidom. Škropilo se je vedno vse tri oddelke z enakimi škropilnicami, in sicer eninisti dan.

Pri teh poskušnjah se je škropljenje z Martinijevo zmesjo v vseh treh trtnicah prav izvrstno obneslo.

Kljub nizki legi, vedni megli in deževnemu poletju so ostale trte na vseh treh oddelkih zdrave, a najlepše, najbolj zdrave in skozi do jeseni najbolj zelene so bile trte, škropljene z Martinijevo zmesjo, čeprav se je tu porabilo polovico manj galice kot pri sosednji parceli, kjer se je škropilo s samo galico in apnom, brez galuna.

Zato lahko iz lastne izkušnje in s prepričanjem rečem, da se s pomočjo galuna lahko polovica galice nadomesti, ne da bi bil uspeh slabši. Lahko torej tudi vsem vinogradnikom z najboljšo vestjo priporočam: Škropite v letu 1916. vsi z Martinijevo škropilno zmesjo!

Tudi tisti, ki ima slučajno še dovolj galice, ne dela prav, če je polovico ne nadomesti z galunom.

Kdor nadomesti polovico drage galice pri napravi škropilne zmesi s cenanim galunom, ta si prihrani pri vsakih 100 l škropilne tekočine vsaj 4 K, torej pri oralu najmanj 50 kron.

B. Skalický,
c. kr. virarski nadzornik v Rudolfovem.

Vojne zadeve.

Cene za semenski krompir.

Glason § 9. ministrske naredbe z dne 22. septembra 1915, drž. zak št. 276., more c. kr. kmetijsko ministrstvo na predlog kake kmetijske družbe ali c. kr. semenske pregledne postaje na Dunaju določiti izjeme te naredbe ob prometu s semenskim krompirjem.

V svrhu ureditve prometa s semenskim krompirjem je c. kr. kmetijsko ministrstvo z odlokom z dne 30. novembra 1915, št. 50.825., tole določilo:

Prodaja semenskega krompirja po višji ceni kakor je določena v gori navedeni naredbi, je zavisna od privolitve kmetijskega ministrstva.

Pri dovolitvi višjih prodajalnih cen je razločevati dve vrsti semenskega krompirja, in sicer „izvirno vzrejene vrste“ (kategorija I.) in „navadni semenski krompir“ (kategorija II.).

I. Izvirno vzrejene vrste od semenskega krompirja so tiste, ki so plod smotrenega vzrejevalnega dela in ki so prav posebno dobre kot semensko blago z ozirom na njih pridelovalno vrednost.

Prošnje za pravico prodajati izvirno vzgojene krompirjeve vrste (kategorija I.) po višji ceni, je vložiti pri c. kr. kmetijskemu ministrstvu in pri c. kr. semenski pregledni postaji na Dunaju, II., Lagerhausstrasse.

V teh prošnjah je navesti:

Odkdaj se prosilec peča z vzrejo izvirnih krompirjevih vrst;

kraj in velikost vzrejevališča, kakortudi način vzrejevanja;

ime ali kaka drugačna označenja posameznih vrst in njih množina, ki je naprodaj;

kraj zaloge (pošta in železniška postaja) in podlaga, na kateri se je izračunila prodajalna cena, za katero se prosi.

C. kr. semenska pregledna postaja ima pravico zahtevati brezplačno dopošiljatev vzorca.

V slučaju, če c. kr. kmetijsko ministrstvo odredi ogled na licu mesta, ima dotični vzrejevalec plačati potne stroške odposlanemu uradniku.

II. Navadni semenski krompir (kategorija II.) je ves tisti, ki, ne da bi bil šteti v prvo kategorijo, odgovarja običajnim zahtevam dobrega semenskega blaga.

Za navadni semenski krompir se določi enotni povišek 3 K za 100 kg, ki se sme priračuniti dovoljenim maksimalnim cenam, kakor so določene v § 1., oziroma v § 3. ministrske naredbe z dne 22. septembra 1915.

Ta povišek cen za navadni semenski krompir se določi zaenkrat le imenom navedenim prodajalcem in le za množine, ki znesejo največ 20 % vse zaloge posameznega posestnika.

Prošnje za dovoljenje takega poviška cen semenskemu krompirju je vložiti pri glavnih kmetijskih korporacijah (na Kranjskem torej pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani), ki imajo potem kmetijskemu ministrstvu staviti svoje predloge.

V prošnjah je tole navesti:

Približna množina cele zaloge krompirja brez razlike, natančna množina tistega semenskega krompirja, za katero se prosi dovolitve višje cene, kraj zaloge (pošta in železniška postaja) in ime prodajalca ter njegovo bivališče.

C. kr. kmetijska družba mora prošnje vpisovati v poseben seznamek, v kterega je vpisati gorenje podatke in v zadnjem razpredelu pa predlog glede dovolitve ali odklonitve. Te seznamke je 15. in 30. vsakega meseca predložiti kmetijskemu ministrstvu.

Na podlagi došle odločitve c. kr. kmetijskega ministrstva ima c. kr. kmetijska družba prosilcem pismeno rešiti njih prošnje.

Omejitev klanja telet je preklicana.

Ministrska odredba z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 114., in prejšnja enaka odredba iz l. 1914., ste dosegli svoj namen: že dosedaj je bilo obdržanih za rejo toliko telet, da je potrebna izpodreja zagotovljena.

Zato je mogla vlada brez skrbi razmišljati o tem, če bi bilo mogoče odstraniti sedanje težkoče, nastale vsled pomanjkanja mleka in krme, s tem, da bi preklicala omejitev klanja telet.

V uradnem Dunajskem časniku (Wiener Zeitung) in v državnem zakoniku razglašena odredba kmetijskega ministra, izdana v soglasju z ministrom za notranje zadeve in z ministrom za trgovino odpravlja one omejitve, ki so bile ukazane na podlagi gori omenjenih ministrskih odredb. V prihodnje je zopet dovoljeno klati brez dovoljenja gosposke teleta, od tedaj, ko dozore za klanje pa do 6. meseca starosti.

Ker bo izpodreja, za katero je treba precej mleka, od sedaj naprej dosti manjša, kot je bila pri dosedanji omejitvi klanja, je opravičeno upanje, da bo naprodaj več mleka in pa telečjega mesa.

Sedanji čas je pripraven za to odredbo zlasti vsled tega, ker največ krav stori v decembru, januarju in februarju, vsled česar bo ta odredba najbrže prav sedaj največ zalegla.

Št. 35.309.

Razglas c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko,

z dne 16. decembra 1915. l. št. 35.309,

o določitvi najvišjih cen za špeh in svinjsko mas.

Na podstavi § 3. ministrskega ukaza z dne 29. novembra 1915. l., drž. zak. št. 348., se zaukazuje za prvo razdobje cen, ki se začne 16. decembra 1915. l., tako:

§ 1.

Kadar prodaja izdelovalec svinjski špeh prekupcu, sme biti najvišja cena za 100 kg čiste teže naslednje navedenih vrst špeha:

Za namizni špeh (soljen ali nesoljen) K 650—; za hrbtni špeh (soljen ali nesoljen) K 703; za sirov špeh, soljen K 639—; za prekajen sirov špeh K 690—; za prekajen namizni špeh K 702—; za prekajen hrbtni špeh K 759; za neprekajen špeh v kosih K 671—; za prekajen in papriciran špeh v kosih K 724—; za oparjen špeh K 724—; za desertni špeh K 800—.

§ 2.

V nadrobni prodaji, to je kadar se neposredno prodaja porabniku, bodisi, da prodaja izdelovalec ali prekupec, sme znašati najvišja cena za 1 kg čiste teže naslednje navedenih vrst špeha in masti:

Za topljeno mast (zabelo) K 788; za nestopljeno mast (salo, trebušno mast) K 760; za sirov špeh, soljen ali nesoljen K 652; za namizni špeh (soljen ali nesoljen) K 708; za hrbtni špeh (soljen ali nesoljen) K 764; za prekajen sirov špeh K 752; za prekajen namizni špeh K 764; za prekajen hrbtni špeh K 824; za neprekajen špeh v kosih K 728; za prekajen in papriciran špeh v kosih K 788; za oparjen špeh K 788; za desertni špeh K 872;

§ 3.

Glede prestopkov zoper sprednja določila se bode postopalo po predpisih §§ 5. in 6. ministrskega ukaza z dne 29. novembra 1915. l., drž. zak. št. 348.

§ 4.

S tem izgube moč vse dosedanje za svinjski špeh in svinjsko mast določene cene.

§ 5.

Cene za prihodnja mesečna razdobja se bodo pravočasno določile.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Št. 35.778.

Razglas c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem

z dne 17. decembra 1915, št. 35.778.,

o izpremembi najvišjih cen za nadrobno prodajo svinjskega mesa v dež. stolnem mestu Ljubljana.

Deloma izpreminjajoč t. u. razglas z dne 31. oktobra 1915, št. 28.715., določa deželna vlada z veljavnostjo za ozemlje deželnega stolnega mesta Ljubljane do preklica za nadrobno prodajo svinjskega mesa za kilogram naslednje najvišje cene, in sicer:

Sprednje, sveže K 3'12; sprednje, prekajeno K 3'44; zadnje, sveže K 3'44; zadnje, prekajeno K 3'76; svinjska glava, sveža K 1'20; svinjska glava, prekajena K 1'68; svinjski parkeljci, sveži K —'76; svinjski parkeljci, prekajeni K —'92; svinjska pljuča K 1'84.

Ta razglas dobi moč z dnem razglasitve.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1915.

Razglas c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko

z dne 19. decembra 1915, št. 35.871.,

o cenah, ki se jih je držati pri trgovanju s pitanimi prasici.

Dodatno k tukajšnjemu razglasu z dne 17. oktobra 1915, št. 27.582., zaukazuje deželna vlada v sporazumu s c. in kr. 5. armadnim etapnim poveljstvom z veljavnostjo za celo deželo Kranjsko, da se pri trgovanju s pitanimi prasici s težo več nego 150 kg, ne sme prekoračiti cene K 3'70 za 1 kilogram žive teže.

Ta odredba dobi moč z 22. decembrom 1915.

Ostala določila tuuradnega razglasa z dne 17. oktobra 1915, št. 27.582., ostanejo še nadalje neizpremenjena. V Ljubljani, dne 19. decembra 1915.

Kmetijske novice.

Kolegialni sestanek kmetijskih učiteljev se vrši v sredo, dne 12. januarja 1916 ob 1/2 8. uri zvečer v hotelu »Union« v Ljubljani.

Vprašanja in odgovori.

Na vsa kmetijsko-gospodarska vprašanja, ki dohajajo na c. kr. kmetijsko družbo kranjsko ali na uredništvo „Kmetovalca“, se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“. Odgovori, ki so splošno poučni, se uvrste med „Vprašanja in odgovore“, na ostala vprašanja se pa odgovarja pisмено, če je priložena znamka za odgovor. Odgovarja se edino le na vprašanja, ki so podpisana s celim imenom; brezimna vprašanja ali taka, ki so zaznamovana le z začetnimi črkami, se vržejo v koš. V „Kmetovalcu“ se pri vprašanju nikdar ne natisne vprašalčeve ime, ampak vedno le pričetne črke imena in kraja. Redno se v vsaki številki odgovori le na tista vprašanja, ki so prišla vsaj 4 dni pred izdajo lista; na pozneje došla vprašanja se odgovori v prihodnji številki. Kdor takoj želi odgovora na kako kmetijsko-gospodarsko vprašanje, mora priložiti znamko za odgovor. Na vprašanja, ki niso kmetijsko-gospodarska, se ne odgovarja v „Kmetovalcu“, ampak le pisмено, če je pismu priložena 1 K v znamkah kot prispevek k družbenemu pokojninskemu zakladu. Zadnje zlasti velja za pravne odgovore, ki seveda morejo biti le splošne vsebine, kajti uredništvo ne more poznati vseh včasih zelo važnih okoliščin in zato za take odgovore ne prevzame nikakega jamstva.

Vprašanje 142. Kolikšna je normalna toplota pomolženega mleka? (L. Z. v S.)

Odgovor: O kakli normalni toplini sveže pomolženega mleka ne more biti govora, ker je ta toplota od mnogih okoliščin odvisna. Mleko v vimenu ima telesno toplino krave, ki je povprečno 38,5° C. Ko pride mleko iz vimena, oddaja toploto in se hoče vzravnati po toploti zraka, ki ga obdaja. Čim hladnejši je hlev, tem hitreje se mleko shladi. Končna toplota sveže pomolženega mleka od ene krave, je pa tudi od tega zavisna, kako hitro se molze in v kako posodo, t. j. v leseno ali pločevinasto. V pločevinasti posodi se namreč mleko hitreje hladi, kakor v lesesti in tudi hitreje, čimbolj počasni se molze. Počasna molža je pa zelo napačna, ker dobi mleko preveč prilike, se v hlevu navzeti raznih škodljivih kali. Mleko je torej hitro pomolsti in od vsake krave sproti iz hleva nesti, kjer naj se zunaj, če le mogoče, vsaj na kakih 10 do 12° C s pomočjo hladilnika ali kake druge naprave z mrzlo vodo shladi.

Vprašanje 143. Krava, ki je jako dobra mlekarica in se je pred pol leta oteletila, je takoj po oteletvi močno upadla in gre blato vedno prav mehko od nje. Vsa zaužita krma gre komaj dobro prebavljena že redka od nje; žival je vedno močno žejna, ne mara suhe krme in bi vode veliko več popila, a si je ne upam več dati. Krava se redno poja, vendar se ne ubreji. Kaj je kravi, kako jo je zdraviti in kakšna krmila naj ji pokladam, da postane prebavljanje zopet pravilno? (F. D. v S.)

Odgovor: Vaša krava ima bržkone trajno (kronično) drisko, ki jo je najprej ozdraviti in bo potem prenesla vsako primerno krmilo in se bo tudi zopet zredila. Vsled driske gre od krave veliko sokov, ki so vodeni, zato krava veliko vode porabi, je vedno žejna in ima poželjenje po mokri krmi. Trajna driska je zelo trdovratna bolezen, ki ima razne vzroke in Vam zato ne moremo dati nikakega navodila k zdravljenju, ampak Vam nujno priporočamo, obrniti se do živinozdravnika, ki bo žival temeljito zdravil.

Vprašanje 144. Pri mletvi prosa ostane nekaj ježice in ker primanjkuje otrobov, vprašam, če so ježice od prosa dobro krmilo in če imajo v sebi kaj redilnih snovi? (I. P. v M.)

Odgovor: Če Vas prav razumemo, imenujete Vi ježice od prosa tiste ostanke, ki se dobe, kadar se dela iz prosa kaša. Taki ostanke, t. s. proseni otrobi, so prav dobro krmilo za vse živali ter lahko nadomeščajo navadne otrobe. Proseni otrobi z luščinami vred imajo 31 kg škrobave vrednote in proseni otrobi brez luščin pa 80 kg. Pšenični otrobi imajo 42 kg škrobave vrednote in torej vidite, da so proseni otrobi prav dobro krmilo, ki ima v sebi razmeroma zelo veliko hranilnih snovi.

Vprašanje 145. Kako naj zatrem ščurke, ki so se letos pokazali v moji hiši in zlasti v kuhinji? (M. T. v P.)

Odgovor: Proti ščurkom so priporočena razna sredstva, ki res manj ali več učinkujejo, toda najboljšo sredstvo je:

odvzeti ščurkom vsako priliko se razmnoževati in sploh živeti. Zato je v zidu in v tleh vse luknje dobro zamašiti, da se ne morejo čez dan skrivati in tamkaj odlagati svojo zalego. Povsodi, in zlasti v kuhinji, mora biti največja snaga ter posebno ni ničesar puščati, od česar se ščurki žive. Pobirati je torej pridno vse odpadke od jedil in vse kosti.

Vprašanje 146. Napravil sem veliko jamo za vodo poleg svinjakov, v katero je napeljana voda iz strehe. Če voda v tej jami dlje časa stoji, prične smrdeti in mislim, da ni zdrava kot pitna voda za prašiče. Kaj naj storim, da se voda v jami ne skvari? (I. K. v M.)

Odgovor: Če jama ni dobro narejena, da priteka vanjo gnajnica iz svinjakov ali če sploh pridejo v jamo organske snovi, potem se te prično v vodi razkrajati in voda smrdi. V taki vodi se tudi zaploče razne škodljive glive, ki jo delajo nezdravo za napajanje živali. Edino sredstvo v karnici vodo dobro ohraniti, je, narediti jamo nepredorno za dotok vsake neznage in jo tako pokriti, da ničesar vanjo ne more.

Družbene vesti.

* Današnja številka je zadnja v tem letu, prihodnja izide 15. januarja 1916. Še enkrat prosimo vse tiste, ki ostanejo še dalje družbeni udje, oziroma naročniki „Kmetovalca“, ki pa niso še plačali letnine, oziroma naročnine, naj jo izvolijo precej plačati. **Prvo številko prihodnjega letnika pošljemo brez izjeme vsem dosedanjim prejemnikom, zato pa prosimo, naj je nihče ne vrne, čeprav prestane biti ud ali naročnik, ker drugo številko pošljemo brez izjeme samo tistim, ki do tistega časa plačajo udnino, oziroma naročnino.**

* Kazalo za letošnji letnik „Kmetovalca“ je sestavljeno in bo kmalu dotiskano. Ker pa ogromna večina prejemnikov „Kmetovalca“ ne hrani in jim je torej kazalo nepotrebno ter bi si družba naredila le nepotrebne ogromne stroške, če bi kazalo poslala vsem prejemnikom, zato dobe to kazalo naknadno brezplačno doposlano le tisti, ki ga izrecno zahtevajo.

* **P. n. gg. družbene ude** vljudno opozarjamo, da so podružnični načelniki že dobili nabiralne pole za udnino za **I. 1916.**, in sicer s prošnjo, da naj izvolijo udnino pobrati do 1. decembra t. l. Prosimo p. n. gg. družbene ude, ki pri njih podružnični načelnik udnine ni pobral, da jo takoj načelniku izročijo. Nekatere ude prosimo za udnino kar naravnost, in te tudi prosimo, naj nam jo kmalu pošljejo, ker nam je sedaj laže urediti zadeve udov, kakor ob novem letu, ko se delo tako silno namnoži.

* **Vsakega p. n. dosedanjega gosp. uda**, oziroma naročnika prosimo, da naj nam ostane zvest tudi v novem letu ter naj nam vsak pridobi vsaj enega novega uda. To gotovo ni težko v ožgled mali letnini 4 kron. Te prošnje pa ne stavimo zaradi dobičkarije, vsaj vsak ud dobro ve, da družba nima od udov nič. Z ozirom na ugled je pa važno, da je družba močna. Glede na vsebino lista pa obetamo, da jo bomo, kakor doslej vsako leto, tudi v prihodnjem letu izboljšali, bodisi glede količosti kakor glede kakovosti.

* Častita načelništva podružnic in gg. družbene ude prosimo, da naj nam kolikor mogoče kmalu

pošljejo svojo udnino, drugače se zadržuje razpošiljanje »Kmetovalca« za leto 1915.

* **Udnina za leto 1916.** P. n. gg. družbene ude vljudno opozarjamo, da smo vsled vojnih razmer poslali nabiralne pole za udnino za leto 1916. samo onim podružnicam, ki so izrecno zahtevale nabiralne pole za udnino. Vsem drugim udom, če so uvrščeni v kako podružnico ali ne, razpošljemo terjalna pisma s poštnimi položnicami, da vsak lahko svojo udnino pri najbližjemu poštneju uradu naravnost nakaže.

* **P. n. gg. ude c. kr. kmetijske družbe, ki se obračajo v raznih zadevah na našo družbo, nujno prosimo,** naj po možnosti vsako reč napišejo na poseben list in vsak list podpišejo ter navedó bivališče in pošto, kajti vsak družben uradnik ima svoj posel in se delajo silne težkoče, zamude in tudi zmešnjave, če so na enem in istem listu pisane razne prošnje, naročila na gospodarske potrebščine, naročila na drevje, gospodarska vprašanja itd.

* **Trtne škropilnice** ima družba tudi letos v zalogi, in sicer tri vrste: navadne škropilnice »Korona« po K 28— in škropilnice novejšje sestave »Hero« po K 44— komad z zabojem vred. Slednje imajo tlačilno in brizgalno napravo, ki se izsnema, so močnejše in vsestransko priporočene. Škropilnice sestava dunajske c. kr. kmetijske družbe »Avstrija« so zelo močno izdelane in zbog svoje trpežnosti jako priljubljene. Komad stane K 44—, pri čemur je vstet pridejan dvojni razpršilnik. Družba si je nabavila tudi nekterih potrebščin k škropilnicam, ker jih morajo posestniki starih škropilnic večkrat nadomestiti. Nova škropilnica je draga, dočim se da majhna napaka često popraviti z nadomeščanjem kakega dela. Razpršilnike, ki se lahko rabijo za oba stroja, nadomešča družba po 90 h, igla stane 16 h. Dvojni razpršilniki stanejo po K 280. Nova iznajdba je mrežna cevka, ki se lahko rabi pri vsaki razpršilni cevki, ne da bi bilo treba pri razpršilni cevki ali na razpršilniku kaj izpremeniti. Z mrežno cevko opremljena razpršilna cev lahko mnogo ur nemoteno deluje, ker se zamašenje dolgo zabranjuje. Komad stane K 220. Kolenca so po K 120. Gumijeve plošče so po K 140, ventilni gumi stane 12 h, kroglice so po 20 h.

* **Trtnih škropilnic za polovično ceno** odda družba nekaj komadov revnim vinogradnikom, in sicer le na priporočilo podružnic ali županstev. Tudi podružnice, zadruga in občine, ki škropilnice brezplačno posojajo revnim vinogradnikom, jih morejo nekaj dobiti po znižani ceni. Brezplačno se škropilnice ne bodo oddajale, ker ni zadostnih sredstev in ker se je družba prepričala, da večina prosilcev z brezplačnimi stroji ni ravnala tako skrbno, kakor je družba to zahtevala. Prošnje sprejema glavni odbor c. kr. kmetijske družbe do 15. aprila 1916. Ker se bodo škropilnice le do tedaj razpošiljale, se na poznejše prošnje ne bo mogoče ozirati.

* **Žveplalniki.** V zalogi bo nekaj komadov nahrbtnih žveplalnikov »Prinz I« po 30 kron in nekaj ročnih žveplalnikov po 10 kron komad.

* **Sadno drevje za l. 1916.** Glasom sklepa družbene občnega zbora z dne 19. aprila 1915 ne dobijo udje spomladi iz družbene drevesnice več po štiri, ampak letno le po tri sadna drevesa. Drevesa se pripravijo le za one podružnice in ude, ki svojo udnino pravočasno plačajo. Na naročila po 15. februarju se ne moremo več ozirati. One podružnice, ki so brez načelnikov, naj naznanijo, komu naj pošljemo drevesa glede pravilne razdelitve. Zaradi pomanjkanja drevja nikakor ne moremo sprejemati naročila na večje število dreves proti plačilu.

* **Diamalt** se dobi v pločevinastih ročkah po 4 1/2 kg, ki stanejo po 8 K, dobe se pa sedaj tudi manjše ročke po 1 kg, ki stanejo 2 K (brez poštne). Opozarjamo na spis »Diamalt, dober pripomoček pri peki« v peti številki letošnjega »Kmetovalca«.

* **Antiavita** v varstvo setev pšenice, turščice, graha, graščice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vsch vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi, golobi, fazani itd. si je družba zopet nabavila. Osminka kile v dvanajstih litrih vode raztopljenega antiavita zadostuje za impregniranje 130 kg setve ter se razpošilja kot vzorec brez vrednosti. Glede uporabe antiavita opozarjamo na spis »Odvračanje škode po vranah« v »Kmetovalcu« št. 2. z dne 15. marca 1914. Naroča naj se pravočasno pred časom setve, t. j. približno 15. februarja ali 15. septembra. Antiavit se dobi v zaklopnih po 1 kg za 14 kron, 1/2 kg za 7 kron 50 vin., 1/4 kg za 4 krone, 1/8 kg za 2 kroni 20 vin., 50 g za 1 krono 10 vin.

* Umetna gnojila:

Kalijevo sol po K 14— 100 kg. To gnojilo se oddaja tudi v vrečah po 50 kg za 7 K. Kdor gnoji travnike s kostno moko, ta mora gnojiti tudi s kalijem, bodisi s kalijevo soljo ali s kajnitom. Na oral je računati 200 kg kostne moke in 100 kg kalijeve soli.

Kajnit po 7 K 100 kg.

* **Tomasova žlindra.** Ni izključeno, da bo družba tekom prihodnjih mesecev dobila nekaj vagonov Tomasove žlindre iz Nemškega. Cena družbi sedaj, ko se je ta list tiskal, še ni bila naznanjena, bo pa vsekakor dokaj višja od lanskih cen. Čisto neobvezno naj se zaenkrat prijavijo oni, ki nameravajo žlindro v celih vagonih prevzeti.

* **Za živinorejce** ima družba v zalogi požiralnikove cevi za odraslo goved po 12 K komad in za teleta, ovce in koze po 7 K komad. Trokarji so po 5 K komad. Požiralnikove cevi in trokarji služijo v to, da se napenjanje govedi hitro in zanesljivo odstrani. — Napajalnike za teleta iz pocinjene ploščevine oddaja družba po 10 K. Gumijeve seski so po 80 h. Mlečne cevi so po 80 h.

Klajno apno, 38—42 %, precipitirano (ne žgano) blago, oddaja družba v izvornih vrečah, težkih 50 kg po 44 h, v manjših množinah pa po 48 h kg. Za manjše pošiljatve na zunaj se še posebej zaračuni za vsako pošiljatev 30 h za zavoj, vozni list itd. — Manj kakor 5 kg se ne razpošilja. Opozarjamo, da je klajno apno potreben dodatek h krmu, koder krmila nimajo v sebi dovolj rudninskih snovi, zlasti fosforove kisline, in da klajnega apna ni zamenjati z ničvrednimi redilnimi štupami za živino.

Rapsove zmlate oljnate tropine doidejo družbi bržkone tekom treh tednov. Stale bodo okoli 34 do 36 K sto kg v Ljubljani. Vreče naj naročniki po možnosti sami pošljejo, ker jih družbi primanjkuje. Vse potrebščine je treba naprej plačati, ali pa družba vrednost pošiljatvi povzame.

* **Za vinogradnike in vinske trgovce** ima družba v zalogi sledeči novi dve kletarski potrebščini: 1. **Bernadotov vinomer** (vinsko tehtnico) za hitro določanje alkohola v vinu mrzlim potom. Cena temu vinomeru je 6 K ter je denar pri naročitvi naprej poslati. 2. **Eponit**, s katerim se vzame vinu vsak zoprni okus ali duh, bodisi po gnilobi, plesnivcu, po sodu, grenkobi itd. Kg eponita stane 5 K brez poštne in zavoj. Množine eponita po 10 dek se pošilja za 60 vinarjev s poštino in zavojem vred, kakor vzorec brez vrednosti in je denar naprej poslati.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

**Slavnostna seja glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe kranjske dne 2. decembra 1915
ob priliki vladarske sedeminšestdesetletnice
Njegovega Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I.**

(Konec.)

Za nove ude so se priglasili in jih je glavni odbor sprejel gg.: Muhič Vekoslav, trgovec v Križovcih; Perc Martin, posestnik v Babnem; Kranjec Frančišek, posestnik v Mekinah; Štrajhar Ana, posestnica v Mekinah; Kandušar Josip, posestnik v Mengšu; Kmetič Marijana, posestnica v Ježici; Stare Lorenc, posestnik v Boh. Bistrici; Mencinger Josip, posestnik v Boh. Bistrici; del Cott Karol, posestnik v Brezicah; Gorup Pavel, mestni učitelj v Ljubljani; Fajfar Frančišek, posestnik v Nemškem Rovtu; Jerele Frančišek, posestnik v Osrečju; Novosel Jurij, posestnik v Perišah; Umek Anton, posestnik v Brezicah; Poljšak Feliks, posestnik v Stegovcih; Puž Andrej, posestnik v Zaluki; Jurinčič Robert, šolski vodja v Brezci; Mohorič Ivan, posestnik v Draščih; Planinšek Anton, posestnik v Ljubljani; Urekar Anton, posestnik v Čatežu; Božiček Frančišek, kaplan v Zavrču; Občinski urad pri Sv. Barbari v Halozah; Občinski urad v Čatežu ob Savi; Štefančič Ivan, posestnik v Dekmanci; Robek Jakob, posestnik v Trebčah; Rogina Anton, posestnik v Dekmanci; Geršak Matija, posestnik v Srebrniku; Kunst Neža, posestnica v Dekmanci; Gubina Ivan, posestnik v Srebrniku; Ulčnik Josipina, posestnica v Zagaju; Geršak Uršula, posestnica v Zagaju; Božiček Anton, posestnik v Dekmanci; Narat Frančišek, posestnik v Dekmanci; Hudina Matija, posestnik v Trebčah; Sajovic Frančišek, posestnik v Anžah; Čučnik Ivan, posestnik v Stolovniku; Perčič Frančišek, posestnik v Poljanah; Puž Jurij, posestnik v Puži; Puž Jelena, posestnica v Brgudu; Hrvatina Marija, pos. v Brgudu; Brentin Matevž, posestnik v Brgudu; Perčič Frančišek, posestnik v Zaluki; Puž Frančišek, posestnik v Zaluki; Puž Frančišek, pos. v Zaluki; Perčič Frančišek, posestnik v Zaluki; Ružič Frančišek, posestnik v Zaluki; Stanič Frančišek, posestnik v Zaluki; Puž Anton, posestnik v Zaluki; Kinkela Mate, posestnik v Zvoneči; Kinkela Frančišek, posestnik v Zvoneči; Stanič Anton, posestnik v Zvoneči; Kinkela Anton, posestnik v Zvoneči; Mohorič Anton, posestnik v Zvoneči; Kinkela Ivan, posestnik v Sušici; Afrič Mate, posestnik v V. Bergudu; Afrič Jelena, posestnica v V. Bergudu; Puž Josip, posestnik v V. Bergudu; Hrvatina Anton, posestnik v V. Bergudu; Puž Ivan, posestnik v Mihotičih; Slavič Frančišek, posestnik v Trinajstičih; Perčič Ivan, posestnik v Zaluki; Škrinjar Anton, pos. v Turškem vrhu; Ružič Mate, posestnik v Zaluki; Puž Ivan, pos. v Zaluki; Ružič Mate, posestnik v Zaluki; Puž Frančišek, posestnik v Zaluki; Afrič Anton, posestnik v V. Bergudu; Afrič Katarina, posestnica v V. Bergudu; Štipanič Ivan, posestnik v V. Bergudu; Brižan Ivan, posestnik v V. Bergudu; Štipanič Anton, posestnik v V. Bergudu; Ružič Ivan, posestnik v Ružiči; Kalčič Josip, posest. v Ružiči; Ružič Ivan, posestnik v Ružiči; Šepič Marija, posestnica v Škrapni; Ujčič Josip, posestnik v V. Bergudu; Štumberger Frančišek, posestnik v Gorenjskem Vrhu; Hrkovič Štefan, posestnik v Dubravi; Štusej Martin, posestnik v Križanvrhu; Antolovič Ivan, posestnik v Srebrniku; Kalčič Marija, posestnica v M. Bergudu; Hrvatina Jelena, posestnica v V. Bergudu; Afrič Jelena, posestnica v V. Bergudu; Afrič Josip, posestnik v V. Bergudu; Bratuša Ana, posestnica v Srebrniku; Šerbec Ivan, posestnik v Velikem Kamnu; Afrič Jelena, posestnica v Vel. Bergudu; Perčič Mate, posestnik v Brezci; Pretti Katarina, posestnica v Vel. Bergudu; Ivaničič Katarina, posestnica v Zvoneči; Stanič Antonija, posestnica v Brezci; Brentin Josipina, posestnica v Bergudu; Mihalinič Marko, pos. v Vel. Bergudu; Puž Anton, posestnik v Brezci; Štipanič Mate,

posestnik v Šrapni; Štumberger Mate, posestnik v Vel. Bergudu; Kinkela Ivan, posestnik v Zvoneči; Hranilnica in posojilnica v Dobovi; Plateis Frančišek, posestnik v Ročici; Toškan Josip, pos. v Dekanah; Ujčič Margareta, posestnica v Vel. Bergudu; Šepič Ivana, posestnica v Krivi; Puž Vinko, posestnik v Zvoneči; dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški, zdravnik v Ljubljani; Iljaš Anton, posestnik v Gorenji Sušici; Gajšak Florijan, posestnik v Loki pri Susemu; Debelak Amalija, posestnica v Prelazkem; Osojnik Ivan, posestnik v Trebčah; Šepič Žaneta, posestnica v Zvoneči; Korenini Aleksander, prokurist in posestnik v Ljubljani; Vreže Jan. K., c. kr. profesor in posestnik v Mariboru; Horvat Ivan, veleposestnik v Strelcih; Skuhersky Leopold, župnik pri Sv. Marku; Erbežnik Frančišek, gostilničar v Trnovcu; Okršlar Frančišek, posestnik v Sp. Pirničah; Zakšek Josip, posestnik v Stolovniku; Kmetijska podružnica na Polenšaku; Kmetijska podružnica v Mestinjah; Murkovič Tomaž, veleposestnik v Zavrču; Kumberger Ivan, posestnik v Tinskem; Lah Josip, posestnik v Kunšpergu; Putrih Josip, posestnik v Brezovici; Zgajster Frančišek, posestnik v Sp. Sušici; Golec Josip, posestnik v Sedlarjevem; Kunej Frančišek, posestnik v Št. Petru pod Sv. Gorami; Teodorovič Ivan, posestnik v Pavlovivasi; Emil vitez pl. Thierry, posestnik v Sromljah; Vračko Evald, župnik v Št. Ilju v Slov. Gor.; Jurgec Frančišek, posestnik v Turškem vrhu; Bovha Josip, posestnik v Selah pri Virštanju; Šešek Frančišek, posestnik v Goričaku; Meider Hinko, posestnik v Dubravi; Murko Frančišek, posestnik v Oblakih; Geršak Ivan, posestnik v Dekmanci; Kostanjšek Frančišek, posestnik v Dekmanci; Bosilj Andraž, posestnik v Turškem Vrhu; Bovha Anton, veleposestnik v Beračah; Bovha Jožefa, veleposestnica v Selah; Felfer Ferdinand, c. kr. poštar v Zavrču; Lipovž Štefan, posestnik v Batujah; Knezoškofijska računska uprava v Vrbovcu; Hauptmann Avgust, nadučitelj pri Sv. Križu pri Mariboru; Hauptman Andrej, posestnik pri Sv. Križu pri Mariboru; Ravnik Ivan, posestnik v Nemškem Rovtu; Simec Matevž, posestnik v Ločnici; Vošnjak Vladimir, bančni uradnik v Ljubljani in Praprotnik Frančišek, posestnik v Taboru.

V a b i l o

k občnemu zboru podružnice c. kr. kmetijske družbe v Gorenjah pri Postojni v nedeljo, dne 30. januarja 1916 ob treh popoldne v hiši predsednika v Gorenjah.

S P O R E D :

1. Poročilo načelnika.
2. Pregledovanje računov za l. 1915.
3. Volitev odbora in načelnika.
4. Slučajnosti.

Opomnja: Če bi ob določeni uri ne bil občni zbor sklepčen, se bo pol ure pozneje zborovalo ob vsaki udeležbi udov.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Gorenjah,
dne 20. decembra 1915.

J. Jurca, načelnik.

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Studenem, dne 6. januarja 1916 ob treh popoldne v šoli.

S P O R E D :

1. Poročilo tajnika.
2. Pregled računov za l. 1915.
3. Raznoterosti.

Kmetijska podružnica v Studenem pri Postojni,
dne 21. decembra 1915.

Matija Pelan, načelnik.